

Stanowisko ZPP ws. nowelizacji prawa energetycznego oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii

Zdaniem ZPP, przedstawiony przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska projekt nowelizacji prawa energetycznego oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii jest niezwykle istotną inicjatywą legislacyjną dla szerokiego grona interesariuszy z sektora energetycznego. Zawarte w projekcie rozwiązania prawne przełożą się na wyraźną intensyfikację procesów inwestycyjnych w zakresie zielonych źródeł energii.

Rezultatem proponowanych zmian będzie wzrost podaży energii odnawialnej. Wzrost ten ma niebagatelne znaczenie dla rodzimego przemysłu, który do dalszego rozwoju i ekspansji gospodarczej potrzebuje niedrogich zasobów energetycznych. Wzrost produkcji energii z odnawialnych źródeł to także szansa na stworzenie nowoczesnego, opartego na wodorze systemu energetycznego Polski. Z pełnym przekonaniem podkreślamy, iż realizacja Polskiej Strategii Wodorowej nie będzie możliwa do osiągnięcia bez odpowiedniej ilości zielonej energii. Dlatego też za absolutny priorytet dla polskiej polityki energetycznej uznajemy wzrost podaży OZE o co najmniej 15 terawatogodzin do 2025 roku. Osiągnięcie wskazanego celu pozwoliłoby na rozwój polskiej gospodarki oraz zmniejszyłoby nasz dystans do najbardziej rozwiniętych krajów europejskich.

Zgadając się z założeniami przedstawionego projektu, ZPP zauważa, że jego pomyślnej realizacji mogą zagrażać bariery inwestycyjne, które nie zostały zaadresowane przez nowelizację. W związku z tym przedstawiamy szereg rozwiązań, które pozwolą na stworzenie solidnych podstaw dla rozwoju odnawialnej energetyki przemysłowej. W naszej ocenie kluczowa w tym zakresie jest likwidacja barier regulacyjnych oraz uproszczenie procedur administracyjnych, związanych z realizacją inwestycji w odnawialne źródła energii elektrycznej.

Uważamy, że doskonałą okazją do wprowadzenia odpowiednich zmian regulacyjnych, jest obowiązek implementowania do krajowego porządku prawnego poszczególnych aktów prawa Unii Europejskiej w zakresie energetyki. Obowiązek implementacji dotyczy przede wszystkim: Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz. Urz. UE z 21.12.2018, L 328/82) – tzw. „dyrektywa RED II”, która wprowadziła definicję umowy zakupu odnawialnej energii elektrycznej, nakładając jednocześnie na państwa członkowskie UE określone obowiązki w celu umożliwienia rozwoju takich umów; a także Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE - czyli tzw. „dyrektywa rynkowa”, która wprowadziła definicję i zasady funkcjonowania linii bezpośrednich w systemie elektroenergetycznym, zalecając jednocześnie ich wdrożenie przez państwa członkowskie. Naszym zdaniem, te dwie regulacje są ze sobą ściśle związane i zasadne jest przynajmniej częściowe uwzględnienie zarówno dyrektywy RED II jak i dyrektywy rynkowej w jednym projekcie zmian przepisów krajowych.

Regulacje, które w naszej ocenie muszą być wprowadzone, by wyzwolić potencjał przemysłowej energetyki opartej o źródła odnawialne oraz by zwiększyć zainteresowanie przemysłu zawieraniem umów zakupu energii elektrycznej bezpośrednio od wytwórców to:

1) likwidacja ograniczenia w lokowaniu źródeł wiatrowych poprzez usunięcie lub jej istotne złagodzenie stosowania tzw. zasady „10H”; oraz

2) wprowadzenie wyłączeń od ustanowionych wymogów i procedur dla inwestycji w elektrownie wiatrowe planowych na terenach zabudowy techniczno-produkcyjnej i terenach infrastruktury technicznej, stworzenie możliwości budowania źródeł energii odnawialnej przez podmioty zewnętrzne (w stosunku do właścicieli sieci elektroenergetycznych, do których zostaną one przyłączone) oraz wprowadzanie produkowanej w nich energii elektrycznej do sieci wewnątrzzakładowych linią bezpośrednią; a także

3) stworzenie preferencji regulacyjnych i podatkowych, dla zakupu energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii bezpośrednio od wytwórcy.

Zaproponowane rozwiązania stanowią istotny element zabezpieczający polski przemysł przed utratą konkurencyjności oraz tworzą warunki dla jego stabilnego rozwoju w przyszłości.

Wprowadzenie w życie proponowanych przepisów wyeliminuje, lub przynajmniej w znacznym stopniu ograniczy kluczowe dla funkcjonowania branż energochłonnych zagrożenie, jakim są rosnące ceny energii. Warto tutaj zauważyć, że polski przemysł jest wyjątkowo zagrożony, jako że ceny energii w Polsce rosną zdecydowanie szybciej niż w innych krajach UE. Zdecydowanie szybszy niż w innych krajach UE wzrost kosztów energii elektrycznej w Polsce może nastąpić z powodów:

1) warunkowania, przez Komisję Europejską, dostępu odbiorców przemysłowych do systemu rekompensat pośrednich kosztów emisji po 2021 r.;

2) braku dostępnych technologii, które w warunkach rosnących cen uprawnień do emisji CO₂ byłyby w stanie na skalę systemową, produkować energię elektryczną po kosztach umożliwiających polskiemu przemysłowi skuteczne konkurowanie na rynku europejskim i rynkach światowych,

3) wzrostu cen uprawnień do emisji CO₂ (a więc i kosztów energii produkowanej w źródłach opartych o paliwa kopalne), wywołanego kontynuacją zmian w Europejskim Systemie Handlu Uprawnieniami do Emisji, wdrażaniem Pakietu Zimowego oraz pracami nad długoterminową strategią nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej klimatycznie europejskiej gospodarki, a także postanowieniami Europejskiego Zielonego Ładu, którego celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 roku.

Uważamy, że występujące już dzisiaj różnice w kosztach – w przypadku braku szybkiej ingerencji ze strony polskiego rządu – będą oddziaływać na niekorzyść polskiego przemysłu i odbiorców energii elektrycznej. W związku z powyższym, należy niezwłocznie podjąć działania legislacyjne, likwidujące pozostałe bariery inwestycyjne w zakresie produkcji energii z odnawialnych źródeł.